

N° 12.

Sestdeenā, 18. (30.) Merz

1872.

Walsa par gaddu: Mahjas weesiz 1 rubl., pastes nauda 60 kar.

M a h d i t a j s.

Cekschemmes sinnas. No Rihgas: tad Wids. gubernators peenemm luhgach, — Wids. landags, — atloischana no pawalstneezibas, — semlohp. beetr., — labdarr. b. lotterija, — Kreewu teaters, — ugguns-grehke, — Leela Pehtera dsimch. dsimt. No Wallas: pabr mallas dabegumu. No Gapsales: pabr pehrtonu. No Pehterburgas: Keisereene oisreisjo, — wald. pasl., — Leelsitizs Alessei Alesfandromitich Amerikā, — leelakajs winnesiz, — Latw. teaters Pehterb. No Deessas: meitu sagki fakerti. No Mijewas: arrestanti par slimneeku tohpjeem, — pabr ammatneeku skolu. No Dpoischlas: saldateem tehjar-wallari.

Abrsemmes sinnas. No Walzemmes: keisera dsimtdeena, skoblas ic. No Franzijs: larra-spehlu saraisa us labjahm, bet ar weeru leelach. No Englantes: pabr skoblahm un aplamu mahzibu. No Italijs: Franischu wehstneeks, — pahwests.

Jaunakabs sinnas.

Rihgas Latw. beedribas gadda-swehiti 19ta Februar 1872. Dseesmu robta jaunleem un wipreem. Atbildes. Par sinnu. Rihgas Latw. labdarrischanes beedriba. Rihgas Latweeschu beedriba. Labbidas un zittu prezju tirgu.

Peeliktumā. Ka Jums monna bruchte patih? Diwas gudreneezes. Beur dahgerem almincem apstulbohts.

Cekschemmes sinnas.

No Rihgas. Widschsemmes gubernator kungs tohs laudis, kam kahdas luhgschanas woi darrischanas, peenemm pirmdeenās un zettortdeenās no pulst. 11 lihds 12 un treschdeenās un sestdeenās no pulst. 10½ lihds 12 preeksch pufsdeenās un prohti, kanzelejā, Sinder-eelā Nr. 10.

— Dsirdam, ka Widschsemmes muischneeki 23schā Mai us runnas-deenu jeb landagu sanahschocht un 24ta Mai to cesahschocht.

— Augstais Kungs un Keisera, kam ministeris to preekschā lizzis, 4ta Februar f. g. to no deenesta atlaistu zittreiseju Tehrpatas uniwersitetes professori Dr. G. Schirren un Dr. Juliu Eckhard, lihds ar mianu behneem no Kreewu-semmes pawalstneezibas atlaidis.

— Ta semlohpibas beedriba preeksch deenwiddus Widschsemmes sawā pehdejā sapulze apnehmuschs, — lai sirgu- un lohpu-audsinaschana un semmes darba rihku-pahrlabboschana Widschsemmes deenwiddus puffē labbaki seltu, — sirgu-, lohpu- un semlohpibas rihku israhdischana. Zehsiz noturreht Augusta mehnescha pirmejās deenās, pabr to wehlat skaidratas sinnas tiffchoht dohtas.

Wehl no Rihgas. Schejenes Latweeschu labdarrischanas beedriba, kà no tabs sinnoschanas redsam, 2. April noturrehs sawu gadskahrtigu islohsefchana. Schoreis, kà dsirdam, ta islohsefchana buhs jo wehrtiga, jo arri augsta Keisera familija dahrgas dahwanas preeksch schahs islohsefchanas peesufstijuse.

— Libds schim schejenes Kreewi mehdsā sawu teateri spehicht Latweeschu beedribas nammā, tapeh, ka pascheem tahda ruhme trubst. Bet nu dsirdam, ka pilkscheta winneem dahwinajuse 611 kwadrat affis leelu grunts-gabbalu, tur teatera nammu buhweht.

— Lai gan ugguns-grehki reishahm tē beesi ween gaddahs, tad tomehr newarram atstahst nepeeminetu to leelu ugguns-grehku, kas 8ta Merz tē notifka, jo tai deenā nodegga Tohrna-kalnā Kahrl Kr. Schmidt kunga eljes- un kaulu-miltu fabrikis ar dauds gattawahm prezzehm un materijateem. Tapeh, ka tai deenā fabriki nemaj nestrahdaja, newarr saprast, zaur to ugguns ispruzzis.

— Schē pee mums arr fataisahs ar leelu gohdu swehtih Keisera Pehtera ta Birma 200-gaddu dsimtdeenu. Tiks swannihst ar basnizu pulsteneem, teefas un skoblas tai deenā-buhs meerā, nabbagi un zectumneeki tiks meeloti un walfarā wiffas celas un

wiffi nammi ar uggunihm tiks grejnoti. Pilssehta arri nofazzijufe diwas stipendijas, furreu katra 250 rubtus leela, preefch tahdeem jaunteeem, kas Lehrpatas fkolhmeifteru seminarâ mahzabs. Tad wehl zels preefch pilssehtas rachts-muischu laudihm weenu draudjes (Parochial-) fkolhu, preefch ka ilgaddâ dohschoht 500 rubtus.

No Walkas. Kamehr zittu pilssehtu eedsihwotaji subdsabs par leelu mallas dahrdsihu, Walkâ gan warr preezatees, ka wiffai dahrga ta naw; jo kantori mallâ 1 asz arschin garra preebes mallâ 1 rub. 80 kap. f., ar peeweschânu 2 rub. f. Tadeht arr pilssehtneeki par kantori preezojabs un deesgan newarr pateiktees kantora zehlejam. Jo kad kantors tulschs, tad mallâ tahda patti mallâ 3 un wairaf r. f. asz. Wehl tas labbums, kad mallâ ta patti woi 1 jeb wairaf affiz nemm. Behrsa mallâ 1 arschinu garra ar peeweschânu mallâ schogadd' 2 rub. 25 f. libds 2 rub. 50 kap. f. Daschi no apfahrtejeem muischneekem, kam leelakee meschi, likka pehrnâjâ waffarâ lihnejalâs ecdallih, tâ ka warr us preefchu no weetas zirst un tad meerâ laist lai aug, tadeht ka fausee lohti beigufchees. R. M.

No Hapsales 7tâ Merz sinno: Zettortdeen tai 24tâ Februar pullst. 6, 40 min. walkarâ muhsu pilssehtâ atspihdeja brihnum gaischs sibbens un pehz ta weens stiprs pehrkona spehreens bij dsirdams, bet wairaf ne. Drihs pehz tam iszehlahs lohti aulsta un beesa migla.

No Pehterburgas. Augsta Keisereene libds ar to Seelfirsteni Maria Aleksandrowna 14. Merz pullst. 10 no rihta aisreisjoja prohjam us Liwadiju, Krimmâ. — 13tâ Merz Wirtembergas fehninsch no Pehterburgas aisreisjoja us sawu walsti atpakkat.

— Waldischana wehl reis pasluddina, ka wezsee naudas papihri pa Giropas Kreewusemme un Pochtôs til libds 1mo Juli f. g. tiks pretti nemti; zittâs walstis dalkâs turpretti libds 1mo Janwar 1873.

— No Nujorkas sinno, ka augstais Seelfirsts Aleksei Aleksandrowitsch tur buhdams 1000. r. dahwinajis preefch Nujorkâ buhwejamas Kreewu basnizas.

No Pehterburgas sinno, ka pee usderu biletetu islobjeschanas 1mâ Merz f. g. to leelako winnesti dabujufe kahda grahmatu drikketaja seewa. Tai tik bij weena biletete, ko ta pirkufe par to naudu, ko eemantojufe pahrdohdama to tehjmaschinu, ko Demidowa lotterijâ winnejufe.

No Pehterburgas Balt. wehstnesim raksta, ka turrenes Latweeschî 19tâ Februar, ka wiffas walstis swehtfu deenâ, pirmreis spehlejuschi Latweeschu teateri; bet teatera weeta bijufe til knappa, ka newarrejuschi wairaf, ka tik ween 300 zilwetus fanemt. Laudis tē bijuschi no daschadahm dsihwes kohrtahm un wiffi lohti preezigi. Berre us preefchu attal Latw. teaterus spehleht.

No Odessas raksta, ka tur fanemti 4 zilweki,

kas jaunâs meitenes wedduschi us Turziju un tur tahs pahrdewuschi.

No Rjewas raksta: kad pehrnâ gaddâ kohlera fehrga tē neganti plohsijufchs, tad flimneeku kohpeji spittakôs peetruklufchi tâ, ka dokteru studentehm waijadszejis to darbu usnemt. Tad general-gubernators pawehlejis, lai tahdus arrestantus, kam warretu us-tizzeht un kas no labba prahta to usnemmahs, leekoht par flimneeku kohpejeem un scheem lai dohdohht lohni pehz liffumeem. Tas nu notizzis un tee arrestanti noturrejuschees lohti gohdigi un ustizzami, tâ, ka augstais Keisers teem 29 arrestanteem, kas bijuschi par flimneeku kohpejeem, pawehlejis puffi no winnu strahpes laita atlaist.

No Rjewas sinno, ka tur grihbhoht eetaisicht ammatneeku fkolhu, kam buhs pezas dalkas un tur mahzihs kaleja un atflehgu-kaleja, kurpneeka un fedlineeka, dischlera un drimanna un klempnera, alwulehjeja un kappara-kaleja, skrohderu un schuwejuammatus. Skohlas mahzeekem tē jamahzabs 6 gabdus no weetas, jo tē winneem neween ammatu, bet arri zittas skohlâs mahzamas sinnaschanas mahzihs.

No Spotschas, Pleskawas gubernijâ, raksta, ka tas tur buhdams 6. kahjineeku bataljons us bataljona komandera paslubbinaschanu eetaisijis tehjas walkarus swehtdeenâs, kur tad arr wiffi saldati labprahht fanahloht kohpâ. Preefch tehjas dserschanas offizeeri woi karrâ-wihru dakteri diwi stundas no weetas teem stahsta preefchâ isstaidrodami daschas leetas un mahzibas, pahr magnetibu, geografiju, un us preefchu teem arr lassischoht preefchâ pahr Krimmas karru un pahr Bahzu- un Frantschu karru un pahr saldatu wesselibas kehpschanu. Tē klast effoht neween effizeeri, bet arri baltajona augstakajs pawehletajs, kas ar jautaschanahm melle saldatu skubbinahht, to, ko dsirdejuschi, pahrdohmahht un sawâ starpâ pahrrunnahht. Lehrinu schinnis walkarôs nemmoht no tahs naudas, kas pa seemas-swehtteem eenahlfufe no diweem teatereem, ko arr saldati israhdjuschi.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. 10tâ (22.) Merz Wahzsemmes Keiseram Wilhelmam wiffa walste swehtija dsimschanas-beenu — ar leelu gohdu un mihlestibu. Pat laiks, kas tais deenâs preefch tam bijis dran-kains, tai deenâ palizzis brihnum jauks. Keisers flimmigs buhdams, aisleedsis tai deenâ laimes wehletajus few klast laist, kas nu gan pawalstneekem naw bijis par preeku. Scho dsimschanas beenu swehtijuschi arr wiffur zittur, Wahzsemmes pawalstneeki. — Keisers effoht no teefas apnehmees, pretti turretees tai wezzai tumfibas partejai, tas irr: kattoku nemaldibas partejai, kas leeliski waldischanas liffumeem pretti zekkotees. Peenahloht daudj schahdi papini no ahrsemmehm, ihpaschi Pochtôs un laudis kuhdijohht, wairaf klausicht pahwesta, nefa waldischanas liffumeem. Kas winneem nepaklausoht, tee tee-

toht ar basniz-fobdu fobditi, tas irr, no basnizas un Deewa draudstbas istumti un t. pr. Waldischana tad nu schohs leefohs mellejohd rohka un tohs sub-toht atkal atpalkat par rohbeschu pahri. — Wahz waldischana Strahsburga taggad eetaisijuse augsto fohlu jeb univertiteti un tur aisainajuse tohs brangalohs professorus no wiffas Wahzsemmes, par fohlotajeem, ta, ka ir Frantschi atsihstohd to par tabdu labdarrischanu, us kahdu winni fawa laika ne-effohd dohmajuschi. Winni falka, ka schi fohla us to wiffu-labbako effohd eerikteta un warroht drohschi tizzehd, ka Wahzeeschu jauneki ihpachi us scho fohlu speedischotees. Bet winneem wiffa Franzija ne-effohd neweena tahda fohla, kas jel weena pascha azzumirkli warretu ar Strahsburgas augsto fohlu libdsinatees. Winneem libds nahwei wajagohd kaunetees pah fawu kuhribu, zaur to winni Wahzsemmei tahdu palkat palikluschi un t. pr. Ur to nu Wahzeeschi weegli panahschohd fawu mehrki, prohdi, Elfasi pahwahzinahd. — Ta runna Frantschi paschi fawas sinas un Wahzeeschu fohlas flawe; — tomehr zitti Wahzeeschu liffumi winneem negribb patikt. Bittureis Frankfurteeschi, kad nahza sem Pruhstias waldischanas, negribbeja pehz Pruhschu liffumeem karradeenestu usnemt; tadeht dauds tahdi jauneki, kas bij refruschu gaddos, eepirkahs Schweizu pawalstneeziba un zerreja, ka warreschoht us preekschu tepat Wahzsemme pee faweem wezzakeem dsihwoht. Bet kas to dewa? Pruhschu waldischana teem wisseem pawehleja arr aiseet us Schweiziju dsihwoht. Ta nu taggad noteekohd Elfase. Tur Wahz waldischana bij nofazzijuse, lai tee, kas gribb us preekschu wehl palikt Franzijas pawalstneeki, libds 1. Oktober f. g. peeteizahs. Effohd dauds peeteikuschees, tai zerriba, ka us preekschu ir tad tepat Elfase warreschoht palikt dsihwoht. Bet ta nebuschoht wis, winneem notikschohd tapat ka Frankfurteescheem notizzis. Tad nu gan daschi, kas Franzijas passu apgabajuschi, to atkal subtihs atpalkat, jeb atdohs ugguns-mahdei par barribu. — Sinnams, ka daschi tihschi eet prohjam, lai arr pehzat buhtu janoschelo; ta no Mezzes jau kahdi 10,000 effohd aisgabjuschi, un 6000 Wahzeeschi atkal winnu weeta nomettuschees.

— No Ladenburgas Sta Merz raksta ta: Til ko reisneeku rinda no schejenes bahnuscha bij aisbraufuse, tad zetta-waktneeks eeraudsiya pa dselsu-zekku masu behrnu aplahrt tekkajohd. Kad tam prassija, no kurrenes nahzis, tad atbildeja: „No Amerikas.“ Un fur tad tu gribbeji braukt? „Pee tehwahtes.“ Tahat ismeklejoht israhdiyahs ta: masais bij ar fawu tehwu libds no Amerikas atreisjis un nu taggad, kad waggonu rinda prohjam skrehja, prett durrihm atflehjees, kas sprukluschas waka un behrns ta iskrittis, bes ka buhtu eewainohs tizzis. Pehz ihfa laika tehws, kas ohtra statSIONa bij iskahpis, elsdams atskrehjis. Behrns til ko winnu eeraudsijs, gawiliedams tezzeja pretti.

No Franzijas. Frantschu waldischana gan negribbedama ar laudihm weenu walgu wilkt, runna no meera, bet taf laudis to netiz wis, ka meers ilgi pastahweschohd. So kapehz tad gan waldischana krahj karra-spehku kohpa, lej leelgabbalus, munstere saldatus un karra-wihreem pawehleschanas dohd no weenas mallas us ohtru un wiffu strahda schigli ween, itt ta jau eenaidneeks buhtu pee durrihm. Pagehr 200 millionus preeksch skanstu zelschanas un pitssehtu apwalnoschanas. Pussi no schahs naudas wajagohd preeksch Parihses apzeetinaschanas ween; tai wissaplahrt taisischohd diwdesmit skanstes, ta, ka ta palikschohd neuswarrama. Bittu to naudu bruhleschoht preeksch skanstehm us Wahz rohbeschahm, — fur wehl janogaidohd, kamehr Wahzu karra-wihri aiseeschohd prohjam, jo tee nepakajohd tahdu darbu strahdaht. Tautas weetneeki Bersalje isrehkinajuschi, ka waldischana preeksch 1872 gabda wajadjeschoht naudas 1,380,473,504 franku. Tjehrs te atkal fazzijis, ka scho naudu neisdohschohd wis preeksch karra, bet preeksch karra-spehka un lai Franzija nahktu atkal tahda gohda, kahda ta agrak jau bijuse. Napoleons arr mehdsa fazzihd, ka winna keisera walsts effohd meera walsts un tomehr arween dohmaja us karra. Ka tad, Tjehrs us fawa un us wiffas fawas tehwa-semmes gohdawahda apnehmees, ka nedohmajohd us karra, bet til fawu agraku warru un labbu karra-spehku sagahdaht. Winni labbak taggad gribbohnd naudu isdohd, ka tad, kad karschs iszeltos, nekahda isdohschana nebuhtu, jo isgabjuscha karrâ 260 millioni walti tikfuschi isfchlehrdeti pee Parihses aisstahweschanas. — Parihses kommunisti un winnu lahga brahlischi no zittahm semmehm, kas Anglija fabehguschi, taisijuschees Londonë swinneht kommunas dsimschanas-swehtlus. Saderrejuschi leelu mahju, fur gribbejuschi islustetees un runnas turreht un rittigi arr libds durrihm tai rihta nogahjuschi, bet mahjas fainneeks teem wairs naw dewis fawu mahju, bihdamees, ka waldischana winnu par to nesohda. Bitta weeta gan teem tas isdewees un tur bijuschi arr klahd fuhiti weetneeki no zittahm semmehm, til no Wahzsemmes ween ne. Urri no Shrussemes bijuschi fuhitete atnahkuschi un kahds funks, isfmeedams, jautajis, woi Temses warschufu-fallina arr ne-effohd kahdu weetneeku atfuhitijuse? No jel tahdi fabeedrineeki labbu pastrahda pasaulë? — Frantscheem gan grubti buhs tilt zauri ar faweem fohlas liffumeem, kas gribb ar strahpi wezzalus speest, lai behrnu fohla fuhda. Winnu, garrigu tmjibu mihledami, garrigneeki stihwi turrahs tahdam liffumam pretti un Franzija us garrigneekem dauds palisdamees, netiks lehti waka no Desuitu walgeem.

No Englandes. Taggad fohlu eeriktet un liffumus wiffur sahl grohsht us jaunu un panessigatu wihs neween Wahzsemme, bet arri jau Franzija, Sweedrija un nu arri Englande jeb Anglija. Te arr sahl runnahd, ka jauns fohlu usraudischanas liffums taggad labbi derretu, jo effohd klajuma

nahfuschas daschas praktu famaitadamas grabmatas, fo behrneem par katkisma isflaidroschanu ihpafchi fwehtdeenas ffohlâs leekoht bruhfeht kattolu preefteri. Effoht weena tahda grabmata, fo kattoku preefteris Furnis farastijis un kam wirfrakts „Elles issfats.“ Lè nu zeenigs isflaidrotajs wijspirms rahdoht pafschu wellu un falkoht: „behrns, kad tu ellè aishnahfi, tad wels tew blakku stahwehs un tewi sittihš. No pirma sitteena tawa meefa paliks til flitta kà Sjaba meefa no galwas libdš papehscheem ar augoneem apflakta. No ohtra sitteena tawa meefa paliks ohtrereis til flitta, kà Sjaba meefa, no trescha sitteena trihs reis un no zettorta tšchetreis til flitta kà Sjaba meefa. Kà nu tawa meefa issfattisees, kad wels katrà azzumirkli siftdams 100 milliones gaddu buhs tewi sittis.“ Ta ta mahziba preefsch jauneem behrneem! Tad tahfal rahdoht behrneem ugguns-appehrbus, tà fazzidams: „Neds, schinnî istabâ irr 18 gadus wezza meitene. Kas par breefmigu fleiti tai muggurâ, ta ugguns-fleite. Us galwas tai ugguniga zeppure, kas ahdu fadedsina un smadsenu kaulus fagrudina, ka tee kuhp. Tas fwehlohts karstums eet smadsenes eefschâ un tahs iskaufe. Tew nepatihf galwas-fahpes, bet apdohma, kahdas galwas-fahpes gan schai meitenei irr. Arri winnas swahrki degg. Ja ta buhtu schè wirs semmes, tad drihs par pelneem fadegtu, bet ta irr ellè, tur wihs degg un tomehr nefadegg. Tur ta stahw fadegguse un fagrufdeuse un tà ta muhschigi stahwehs. — Ta pee pirksteem flaita tohs azzumirklus, kas aisgabjuschi, jo katris azzumirklis tai irr kà simts gaddi un winna peeminn, ka tai muhschigi tà jaskaita un t. pr. — Tahdas breefmu bilbes grabmatâ wairak, itt kà buhtu jadohma, ka rakstijajs pats jau tur bijis ellè un ar sawahm pafschahm azzihm to wiffu redsejis. Winsch tur arr rahda, kà mas behrns fwehlofchâ krahfni deggoht un ar galwinu daufoht prett krahfns durrihm gribbedams abrà tift. Tahdam rakstijajam nu japrassa: kahdu grehku tad mas behrnisch nodarrijis, ka winnam tahds fohds uslitts? Sinnams, ka tahdi wihriini til tihfo zilweka garru jau no jaunahm deenahm wehrdsinahrt, lai winneem klausa un — lai winneem wiffa waldischana paleet rohka. Tadeht naw gan brihnums, ka waldischana tahdeem nedarbeem zekahs pretti.

No Italijas. Brihnums gan, ka Frantschi taf par labbaku atfinnuschi, pee Italijas waldischanas arr weenu wehstuecku subtiht, — kà tas taggad notizis. Tjehrs gan juhtotees, ka winnam Napoleona darbi ja-isdarra, prohti, ka pahwestam wezza warra atkal jagahda rohlâ, bet schim brihscham us to wehl truhsft nauda, spehfs un zittas labbas leetas. Winsch gan arr apleezina, ka winnam nepatihfoht wiffas Italijas saweenofchanahs tapat kà Wahzsemmes saweenofchanahs, bet fo lai nu darra, kad tà notizis. Sinnams, ka ja grabhs Schambohr, jeb Heinrich V. no Burbonu zilts par Franzijas kehninu tiftu — kà

tas gauſchi tihkojohſt — tad Italija drihsak dabbutu Frantschus atkal redseht, — bet no wezza Tjehra naw til daudſ fo baiditees. — Frantscheem pafcheem deesgan bailes darra ta isdaudſinata jaufma, ka Italija ar Wahzsemmi fabeedrojusehs, — pah fo zittas finnas fakka, ka ne-effoht wis tà teefa. — Pahwests, kà jau fenn teef daudſinahrt, pa to laiku, kamehr kehnisch pah Rohmu walda, nemaſ no sawas pils ne-effoht isgabjis, lai pafaulneeki winnu nefahktu us eelas pulgoht. Tapehſ kahda sinna taggad stahsta tà: tai brihdi, kad pahwests ar Bruhschu prinzi Friedrich Karl bijis isrunnajees, tad sawai faimeſ pawehleja, lai winna rattus aisjuhdschoht, winsch pee ta jauka laika gribboht isbraukt. Winna faimes peederrige pah schahdu sinnu tà fahihjuschees, ka fuh-tijuschi pehſ kardinaka Patrizi, kas irr pahwesta bittstehws. Tas drihs atnahjis un fwehtajam tehwan teizis, ka, ja winsch isbraufschchoht, winsch ar to jo gauſchi israhdischoht, ka meerâ ar to, ka Italijas kehnisch walda pah Rohmu, — kà winsch to jau israhdisis zaur to, ka pehſ 20ta Septembar wehl palizis Rohmâ. — Mazzini eefwaiditu ar leclu gohdu glabbajuschi. Winna draugt republikaneeschi — jo Mazzinis dumpojahs us to, Italijâ republiku eetaifihſt — gribbejuschi winnam pehdeju gohdu parahdiht ar to, ka waldischanaſ kahdus apmehdifchanas rakstus islaidifchoht, bet ſchi nodohma neisde-wusehs. Bes ta wehl taifahs tam zelt peeminnaſſtabbu.

Jannafahs sinnas.

No Berlins, 16. (28.) Merz. Firts Bismark effoht atkal atlabbejees. — Pee Kehnigsbergas fuggofchana jau eefahfusehs. — No Madrides sinno, ka kehnineene jau reisfoſchoht prohjam.

— 15. (27.) Merz. No Weſſtas sinna nahfufe, ka waldischanas karra-spehfs kahdu uswarrefchana panahjis.

No Parihſes, 13ta (25.) Merz. Englandes kehnineene isgabjuschâ nalki no Scherburgas nahfdama të cereiſoja un nemaſ neapmettusehs reiſoja tahfal us Wahzsemmi.

Rihgas Latw. beedribas gadda-fwehtki 19ta Februar 1872.

(Statt. N 10.)

Pehſ to Thomson k. runnaja pateidamees teem til daudſ weeseem, kas beedribas gadda-fwehtitus apgohdajuschi, fcho-deen të atnahdami no tuhwenes un tahlenes un teem usdsehra weffelibas.

Tad preeſchneeks Baumann kungs weffelibu un augſtu ſaimi wehleja wiffem schahs beedribas gohda-beedreem.

Tad atkal Gail k. runnataju weeta noſtahjees, runnaja tà: Effeet ſweizinati, Juhs Latwju tautas dehti, Juhs Latwju tautas meitas, itt ihpafchi Juhs Latwju dſeedataji un dſeedatajas. Juhsu dſeesmu ſtanna irr kà no laipnigu pawaffaras dſeedataju muttes mums par leclu eepreezinafchana muſju mihlotas beedribas tehrzès atſtannejufi. Daſch ar-raja wihrs, kas sawa garriga darba arlla pakka eedams, nogurris, tavehſ, ka winsch us sawu braktu tihromeem kweefchu ſtarpâ daudſ nitnas ſahles atraddis, atſpirdſinaſchana baura schahs weetas pawehna, tur Latwju tautas laſſigallas pohga. Daſch ſaw'malſch ſtahwedams, kas sawu zellu eedams, mugguru greeſis ſcheem arraju wihreem,

jauku stannu is juhsu muttes, zeenijami dseedataji, isdfeer-
dejis, newarr nozeeslees, schurp sawas azjis atpaffak greeft.
Juhfu preeti, juhfu dseefmu spirtumis arri winna, ka
arri katra tawas dehla fruhstis mohdina, to winneem ka
Latweescheem eedsimmuschu prahtha jaukumu un mihlibu.
Bil labbi gan buhtu, ka tahda pateefa Latwju dabbas us-
mohschanahs nepalisku tilween kahdeem azzumirkfeem dah-
winata, bet palisku par muhsu katra pastahwigu dschwibu!
Teescham tahda prahtha un juschanas pilniba irr Latwju
fentschu eedsimmuschu buhschana. Kad mums schim brihscham
fatur un tur kahdi nelabbumi peekehruschees, tad tee irr
tikween apspeeschanas laifu alliffumi. Taggad, kad nu
attal swabbadibas faule jau rihtha puffe pajehlfusees, irr
laiks scheem daschadeem truhfumeem prohjam raustees. Laiks,
ka tee twaiki, kas wirs Latwju tautas mitrumeem un is-
tulfchumeem, taggad iszellahs, laiks, ka pawassara sabl fa-
wus fiktus starrus Latwju garra attihstischanaid dabwinahst,
laiks, ka dseefmu stanna attal Latweetim doht winna rat-
stura eedsimmuschu spohschumu. Pee scha rakstura spoh-
schuma atjaunofchanas, tad Juhst, zeenijami Latwju dsee-
dataji palihdfeet! Gohds un peeminna Juhfu publineem
katra auguma! Dseefmu stanna, lai atstann taws atjauno-
dams, weenodams, taws isglichtedams spehls is muhsu freet-
nalo tauteschu muttes wiffa muhschiba! Dseefmas, palee-
zeet Juhst par teem garrigeem Waideloteem, kas sawu tautu
wedd zaur wiffahm zihnischanaidm prett paschu un sweschu
affini us attihstischanas augstumeem! Augsta laime muhsu
zeenitahm Latwju dseedatajahm un prahweem dseedatajeem!

Pehz ta Baumann lungis runnaja pahre teem tautes-
scheem un draungeem, kas paschi newarredami te klacht kuhst,
tahtuma un newalkas deht, pa telegrafu beedribai us schre-
deenu sawas sweizinaschanas un laimes-wehleschanas peefuh-
tijuschu un teem wiffahm wehleja wesselibu un augstu laimi!

Kad nu attal kahda runna bij neturreta no Lapv. k. pahre
to, zil wehrta Latweescheem schi deena, un kad Wezz-Weebalgas
dseedataji bij dseedatajuschu beedribas dseefmu, tad weenu ihpa-
schu, no Thomson kunga farakstutu un ar tautas meldija
ralsteem drikketu dseefmu, swehttu weeseem isdallija, to lihds
ar musikli wiffa kophä pee maltites galda stanni ta no-
dseedaja:

Dseed', dseed', tautas dehlin,
Dseed' tauteschu pulzina,
Mi ri ra la la, dseed' tauteschu pulzina.
Widsemneeki, Kurssemneeki
Beedrib'-swehtkus Nihga swinn,
Mi ri ra la la, beedrib' swehtkus Nihga swinn'.
Muhsu fentschi tehru tehri
Swehtkds allasch dseedaja,
Mi ri ra la la, swehtkds allasch dseedaja.
Schodeen pirna dseefmu stanna
Atstann augstam Keiseram,
Mi ri ra la la, muhsu mihsam Keiseram.
Ohtru stannu to mehst dohsim,
Labbeem tautas tiffumeem;
Mi ri ra la la, labbeem tautas tiffumeem.
Treschu stannu to lai dohdam
Wihru ihstai brihwibai,
Mi ri ra la la, wihru ihstai brihwibai.

Bettorto to lai usdseedam
Pateefgai taisnibai,
Mi ri ra la la, pateefgai taisnibai.
Peekta ta lai irr arweenu
Wiffu tautu gaismibai,
Mi ri ra la la, wiffu tautu gaismibai.
Gesu to lai kophä dseedam
Katriss sawai mihstakai,
Mi ri ra la la, katriss sawai mihstakai.
Septitu lai dseedam mahtehm,
Kas proht dehls audsinahst,
Mi ri ra la la, tautas dehls audsinahst.
Deedrus, kas duft semmes klehpi
Peeminnam ar nofstumschan';
Tohs, tohs peeminnam, peeminnam ar nofstumschan'.
Wehl usdseedam wiffai stanni,
Pastahwigai draudsbai.
Mi ri ra la la, pastahwigai draudsbai.
Lai if weens, lam firds wehl filta,
Prabli nu pee fruhstim speesch',
Mi ri ra la la, brabli sew pee fruhstim speesch'.

Schahs dseefmas wahre un meldija bija tahdi, kas katra
tautescha garru eepreezinaja.

Vange k. taggad peeminneja, ka beedribä teekoht usdserts
dascheem kahdeem Latwju dehleem, kas par kungeem palis-
tuschu, — tadekt tad nu arri peenahkotees usdsert teem, kas
tohs kungus audsinajuschu, prohti winnu tehweem, — wess-
selibu un augstu laimi teem!

Pehz to Strihwer lungis stahjahs runnataju weeta un
turreja garraku runnu scha:

Zeenijami kungi! Wezzee Perseeschu tizzeja, ka pasauli
waldeht diwi deewi: weenu winni sawa par Drmudz, jeb
gaismas-deewu, ohtru par Abrikan jeb tumshbas deewu.
Sawä starpä schee deewi pastahwigi aptarrojahs. Weidsoht
gaismas deews dabuja wirsrohtu un nogruha tumshbas-
deewu muhschigä bescebbina. Domehr karschs stary abbeem
deeweem weenumehr pastahwoht un tillai pastara deena
gaismas deews Abrikanu ta fittischoht, la tas argihbschoht
un tahda buhschanaid tas tiffchoht kausedama metata straume
iscedsinahst un tahda wihse par labbu un swehtu padar-
rihts. Schis karschs un zihnischanaid arri wehl taggad
pastahw. Pehz muhsu taggadejahm finnaschanahm gan deewi
weens ohtru neaparro, bet mehst prohtam, ka schis karschs
irr ta zihnischanaid stary gaismu un mahneem, stary patee-
fibu un wiltibu, stary brihwibu un wehrdsibu. Bilwezibai
schi zihnischanaid jau nesastaitamus uppurus praffijuse.
Upspeestas, kalpinatas tautas var sawu brihwibu karrodams,
affinis straumehm tezzinajuschas. Leelakee un jo wairaf
apgaifmohi wihri preetsch garra gaismas un pateefibas zih-
nidamees, irr daudskahrt sawu laimi, labklahschanu un ir
pat dschwibu uppurejuschu. Mehst sinnam, ka schi zihnisch-
nais wehl daud uppurus zilwezibai malfahs, bet mums
irr ta zerriba, ka brihwiba, gaisma un pateefiba gallä taf
paturrehs wirsrohtu.

Zeenijami kungi! Arri schodeen swinnam deenu, par ree-
minnu gaismas uswahreschanaid. Mehst swinnam 19. Fe-
bruar deenu, kurrä neween Kreeru tauta brihwibu un tais-
nibu cemantofuse, bet kurrä arri mums Latweescheem schihst
mantas dahwinatas. Bet brihwiba un taisniba til tur nefs
vilnigus augkus, fur garra gaisma kaudis isplattita. Za-
deht tizzu, ka Juhst, zeenijami kungi, man atkauseet scho-
deen kahdus wahrens runnahst par to, ka ar apgaifmoschanu
schobrihd pee mums Latweescheem stahw un kas buhtu dar-
rams, lai warretu tautu jo drihsaf us augstala atfelfcha-
nas jeb attihstischanaid palakpeena stahwinahst.

Weenas tautas garriga buhschanaid wiffelabbaki apspree-
schama, kad noluhstojam, ka pee winnas stahw ar stoblahm.
Da kahda tauta daud no sawa kaptala isdohd preetsch stoh-

Iahm, ja ta gahda, ka fshlās pateest preefch dshwes der-
rigas mahzibas teel dohtas un ja ta ruhpejabs, ka kattris,
arri tas nabbagafais behrns pilnigu laiku fshoblas mahzibas
bauda, tad tahda tauta pateest irr brihwā, apgaismoschana
pee winnas isplattabs, wisepahriga labllahschana self, tau-
tas kaptals aug un tahda tauta paleel bihstama un war-
rena. Pahre to dohd leezibu Anglija, Amerikaneefchi un
pehdiga laika arri Wahzu tauta. Apstattifimees taggad,
ka ar fshoblas buhschannu pee mums Latweeschannu stahw.
Paschu fshoblu wehl nebuht naw deefgan. Par fshoblotajem
schinnis fshoblas irr gan seminaristi, gan kreisfshoblu un drau-
des-fshoblu mahzellu, gan arri tahdi, kas nelahdas fshoblas
naw bijuschi. Lohnes par gaddu tee dabdu 300 rubfus
un pahral, daschs 50, 25 rub., zitti nemas un daschs wehl
klat malsa, ja tik fshoblotaja weetu dabdu. Pee fshoblu ap-
melleschannas un fshoblas-laika pascha pee mums pilniga brih-
wiba walda. Turrigatee wezzaki suhta sawus behrnus 3
lihd 4 seemas semmju fshoblas un ja kam eefpehja, tee wehl
suhta arri pilsehtas Wahzu fshoblas. Nabbagu fuschu
behrneem, sinnams, jaisheet bes kahdahm fshoblahm un, ja
dauds, tad tillai kahdu seemn teel fshobla. Wisepahriga
mahzibu norahditaja pee mums naw, jo taks katra fshobla
tahdas teel nofazzitas, kahdas katra draudses fshoblas wal-
dineeli to par labbu atfihst; tillai Wahzu walloda gandrihs
wiszauri draudses-fshoblas un arri jau daschs pagasta fshob-
las ruhpiigi teel mahzita. Iu fchi ruhpiiba eet tik tahlu,
ka daschurich fshoblotaji behrneem aistleeds sawa mahtes wal-
loda farunnatees (?). Agaddabs dauds tahdu, ihpafchi
pisehtas fshoblu apmelledamu Latweeschu, kas Wahzu wal-
lodu tik uszihigi mahzabs, ka gluschu aismirst sawu mahtes
wallodu runnabt. Ihsos wahredes sanemta un rawirfchi
ween fihmeta, tahda irr muhsu toggadeja fshoblu buhschana. (1)
Ka no tahdahm fshoblahm muhsu wisepahriga tautas ap-
gaismoschana naw gaidama, tas irr gaischi redsams. Man
nelas naw pretti, tad Wahzu wallodu mahzabs tee, kas
dohma tahdeds ammateds eestahtees, fur Wahzu walloda ne-
reeeschama. Tapat arr Wahzu walloda jamahzabs teem,
kas fewifschu ar sinnahntibahm gribb darbotees. Bet ja
Wahz wallodas mahzifschannabs teel usspeesta tahdeem behr-
neem, furru fshoblas laiks, ja dauds, tik pahri gaddus pa-
stahw, furreds sinnaschannas preefch wisas dshwes ja-
eemanto, tad tahdu Wahzu wallodas mahzifschannu furru par
zilweta garra apspeeschannu un par tautas labllahschannas
pohstifschannu. Fur isnahf tahdi, kam naw nelahdas
juschannas preefch wisfa, kas winnu tautai, kas zilweziwai
irr augstis un swehts, — jo winnu garra naw mehdi-
najuuse ta walloda, to winni sawa schuhpuli jau
dsirdejuschu un kas teem pilnigi faprotama.
Tadeht pee mums tik dauds tahdu Latweeschu,
kas kaunabs Latweeschu buht, tadeht tik dauds tahdu,
kas weenigi sawas pelnas un labbuma deht irr furli
preefch sawas tautas wehleschannahm un wajadifschannu
un tadeht tik mas irr to, kas gattawi preefch tautas
wisepahriga labbuma wihrifschligi tairu uppuri nest.

Zeenijami lungi! 26ta Merz 1869 Widsemmes Latwee-
fchi fwinneja swehtkus par peeminu tai deenai, tad winni
preefch 50 gaddeem no dsimibuhschannas atswabbinait. Do-
reis nodohmaja Keiseram Aleksanderam I. kahdu peeminas-
fihmi zelt. Nihgas Latweeschu beedriba, kas few pur aug-
stato noluhfu tautas apgaismoschannu bij liltuse, nospreeda
minnetam notifikumam par peeminu weenu augstaku Lat-
weeschu fshoblu zelt un par Aleksandera fshoblu nosauf. Schi
tejjama nodohma tautai patilla. Latweeschu beedriba scho
leeru sawa waddifschannā nemdama, sahla preefch schabs lee-
tas liltumus isstrahdabt un labprahrigas dahwanas pretti
nemt. No ta laika lihd taggad trihs gaddi pagabjuschu
un mums nu japrassa: zil tahlu ar scho leetu tizzis? Liltu-
mi gan eefoht isstrahdati, bet waldischannai preefch ap-
stiprinaschannas tee wehl ne-efoht eefuhiti. Par labprah-

tigahm dahwanahm eefoht eenahlfuchi druzin wairat ka
1070 rubti. Pehdigā laika schahdas dahwanas tik fibli
eenahf, ka rahdabs, ka taks wehlat pawiffam apstahfees un
lihd ar to arri Aleksandera fshoblas zelschana tiks aismirsta.

Latweeschu! Muhsu tauta irr nabbaga un nizzita tauta.
Gaddu finitenu ta bijuse gruhiti apspeesta un kalpinata.
Tahda patte nabbaga un kalpinata wiina paliks tik ilgi,
kamehr ta irr ne-izgihytota un nesinnaschannā nogrimmuse.
Tadeht tas weenigais palihg (lihdsekkis), muhsu tautu pee
brihwibas un labllahschannas waddiht un lihd ar to, winnu
gohda zeit, irr tas: gahdabt par wisepahrigu tautas ap-
gaismoschannu. Un scho mehrki weenigi war panahft zaur
fshoblahm, furreds muhsu mahtes walloda teel mahzihst. Schis
mehrki arri Aleksander fshoblas zelschannai bijis un ta ka
fchi fshobla tik no Latweeschu labprahrigahm dahwanahm
buhst tik zelta, tad arri fchi fshoblas zelschannā naw weena
weeniga zilweta, weenas weenigas beedribas nodohms, bet
ta irr wisas tautas leeta, kas irr wisas tautas darbs.
Tadeht es luhgdams greeschohs pee tewis, Latweeschu tauta,
lai tu rahdi, ka lohpiibas garu un tautibas juschana pee
Tewis wehl naw isdissuse. Es greeschohs pee Zums, Lat-
weeschu tautas dehli, kam laimejees augstaku garrigu stah-
wolli (mehrki) aisminegt, gahdojeet zaur wahdeem un dar-
beem, ka arri Zuhfu nemahzitee tautas brahli pee apgais-
moschannas teel. Nebihstahtees no teem gruhitumeem un puh-
lineem, kas Zums schinni zihnischannā warretu zelta stahtees.
Skattatees us muhsu sentehwu laikeem, ka tee par brihwibu
zihnijabs. Fur jaunellis fatalfabs farrā eet, sawas tautas
brihwibu aistahweht. Mahte winnu pawadidama, tam pee-
lohdina, wihrifschu zihnitees. Lihgawina no wiina schir-
damahs tam pukku puschki pee zeppures peesprausch. Ne
waimannas, nedf schehlums winnu pahrneem, bet winsch
wihrifschu dohdabs eenaidneeku pulka. Bedsoht, es gree-
schohs pee Tewis, Nihgas Latweeschu beedriba! Latweeschu
tauta or zerribu us Tewi skattabs. Ta irr sawu ustizzibu
Zew dahwinajuuse un gaida, ka Tu scho ustizzibu winnai
par labllahschannu un laimi isleetatu. Par sawu augstako
noluhfu jeb mehrki Tu effi nehmuuse tautas apgaismoschannu.
Schi darts irr loht gruhis un tadeht tik zaur sawceno-
teem spehkeem isdarrams. Tadeht lai issuhd kattris stih-
dinsch, katra schfelschana Zuhfu starpā un lai weenprah-
bas faite Zuhf pee fchi swarriga darba weeno.

Ja nu tahda garrā nehst pee muhsu tautas apgaismo-
schannas strahdasim, tad arri muhsu publineem augu ne-
truhst, tad arri Aleksander fshobla jo lepni zelsees, tad arri
muhsu tauta nahst pee labllahschannas un zelsees gohda un
tad arri gaisma un pateefibas faule muhs aplaimohs.

(Us preefchu beizums.)

(Woi runnatajam fche wisas leetas taifniba, pahre to
nesinnam spreeft; bet to gan gribbam fazzihf, ka ar aug-
stakas fshoblas fagahdoschannu pee muhsu tautas eet pahre
dauds kuhtri. Zurpretti pee Zgganeem zittadi: tee jau ar
wisu spehku pee ta strahda un winni ar waldischannas at-
fuschannu mihlestibas dahwanas salassa preefch schabs fshob-
las pa wisu semmi. Woi tad Latweeschu newarretu tapat
darriht? Woi ta buhtu tik neisdarrama leeta teem, kas us-
nehmuschees pahre to fshoblas zelschannu gahdabt?

(Redafzija.)

Dseefmu rohta jaunckleem un wihreem.

S. Wankin k. bij usnehmees par dseefmu rohtas drikk-
schannu ruhpetees. Un taggad ta, ka lassam, irr gattawa
un no Leipzigas, fur winnu drikkaja, us Nihgu atfuhiti.
Bet tad mihlohts seminara direktors Zimes k. ar saweem
lihdstrahdneekem to gramatu Widsemmes fshoblmestere
bahrinu lahdei irr dahwinajis, tad taks preefchaneeziba par
dseefmu rohtas pahrdohschannu patti gahdabs un zaur manni

to leet sinnamu darriht. Es arri zittu Latweeschu laika-
rakstu zeenijamus redakterus laipnigi luhdu, scho isfluudi-
naschanu sawds laika-rakstos usnemt.

Dseefmu rohta jaunekem un wihreem. Firma
un ohtra dalka. Apgahdata no J. Jimse, seminara
direktora. Widssemes skohlmeisteru bahrinu lahdei
par labbu. 1872." (Abbahm bahrinu lahdehm irr
dalkiba.)

Winaa irr preefsch tschetrachm wihreeschu balshim, 14
bohgeni 8-niffi. Tit abbas dalkas lohpa warr dabbuht;
plahnos wahlos schubtas par 60 kapeikahm un pufschdas
wahlos eeseetas par 75 kap. Appatsch rakstii t. irr us-
nebmuschees dseefmu rohtu bes pelnas pahrdoh, lai bah-
rineem wairaf attiktu, tadeht pirzeji winnu tit par flaidru
naudu warrehs dabbuht, un ne wis us rehfinu, ka zittas
grahmatas grahmatu-bohdos. So ta preefsch driikka aismemta
nauda mums drihs ja-atdohd.

Dseefmu rohtu dabbuhs schinnis weetas pirkt: Nihga
W. Bek t. grahmatu bohde; Selgawa Vesthorn t. grahmatu
bohde; Kurjemme Wahnos pee Simonsohn t.; tad schinnis
Widssemes draudses skohlās: Limbaschu, Walmeeras, Zehsu,
Muhjenes, Burtneeku, Straupes, Lisfrautles, Beswaines,
W.-Peebalgas (pee Pilsatneek t.); bes tam wehl Kohnesse
pee Damme t. un Waktā pee seminara direktora Tehraud
lunga.

Grahmatu tohymanneem un sehjaeem, kas pehz dseefmu
rohtas prassijuschi, par atbildi, ka winni to netur zittur,
ka tit ween Nihga pee Bek lunga warr dabbuht.

Bet augschā minneti skohlmeisteri teef luhgti, pehz dseefmu
rohtas pee Widssemes wezza skohlās preefschneeka M. v. Klot
lunga Nihga peesubtiht. (Petersburger Vorstadt, grobe
Sandstraße N. 31, im eigenen Hause.) Schē katris no
winneem warr prett grahmatu jeb twihtu lihds 100 dseefmu
rohtas dabbuht; fashubtas tuhlin, bet eeseetas wehtati.
Kas wiffas irr pahrdewis, warr attal no jauna nemt, tad
papreefsch par pirmahm irr aismakajis. Ihpasch aismak-
fashanas laiks irr diwi reis par gaddu, un prohti Juli un
Zanwar mehnescha fahlumā katrā gaddā. Naudu fanems
no skohlmeistereem M. v. Klot Nihga un Widssemes skohl-
meisteru bahru lahdes preefschneeziba.

Pirmā dalkā atrohdam 50 no Wahzeeschu jaukafahm
dseefmahm uu 2 laimes wehleschanahm. Sinnams, ka
wahrbi irr Latweeschu wallodā. Littai 7 Wahzu taulas
dseefmas, zittas no Wahzu labbakeem tomponisteem. Da-
schas jau ihstas skuntes dseefmas.

Ohtrā dalkā irr 85 Latweeschu taulas dseefmas un 6
laimes wehleschanas. Kad nu daschas dseefmas irr diw-
reis tomponeretās, tad par abbahm dalkahm atrohdam kah-
das 150 dseefmas.

Wasnizā dseedomas dseefmas schinnī krahjumā naw us-
nemtas, bet tahdas, kas lai gan laizigus preekus un laizi-
gas behdas apdseed, tomehr naw blehnu dseefmas. Daschas
dseedaschanas beedribas, Latweeschu taulas dseefmas no
Wallas seminaristeem norakstijuschi, ar preeku dseed un tauta
winnas ar labpatifschanu klausahs. No wiffahm pufschm
prassa, wai dseefmu rohta wehl naw gattawa, mehš tahs
ne mas newarram fagaidiht. Latweeschu wezzu wezzas,
jau daschos apgabalos gluscht aismirhtahs skannas nahf
jaunā spohdrībā pee- tautas: wai tautai nebij preezatees,
ka tehwu-tehwa manta irr glahhta un puschfota?

Muhfu bahrinu lahdes preefschneeziba leet firsnigu pal-
dees wiffcem fazziht, kas pee schihs grahmatinas pubheju-
schees, bet sewischti direktora Jimses lungam, un wiffwai-
raf par muhsu tautas dseefmahm, kurras winsch tit usjih-
tigi krahjis, tit ruhpiigi un jauki us 4 balshim falizzis.
Schis darbs irr winnam kochti nihsch, tadeht tas arri tit
labbi ihdewees.

Mums arri japateiz Kreysting t., jo papihris irr labs,
nohtes un wahrbi tit flaidri, ka to retti atrohde.

Skohlmeistereem un dseedatajeem wairs nebuhs janopuh-
lejahs ar pahrtulofschanu un norakstifschanu; jaunās dsee-
daschanas beedribas lehtati warrehs zeltees un selt; wiffas
beedribas warrehs faweenotees un leelus dseedaschanas sweht-
fus swinneht!

3. Rakting.

Wids. skohlmeisteru bahrinu-lahdes preefschneezibas wahrda.

Atbildes.

- 3. J. Newarru wis apfohlit usnemt, jo naw schi rihme pehz ihstas
lahrtas falitta. Warr buht, ka to zittur warrehs isleetahf.
- 3. M. Dabbuju — valdees! Sawā laikā isleetaschu.
- 3. K. Rakstus no tahra zilwela, kas sawu wahrdu un dshwes-weetu
pilnigi neudohde, nelad newarr usnemt. Red.

Par sinnu.

Nihgas Latweeschu labdarrifschanas-beedriba schogadd' tā-
pat ka agralos gaddos turrehs islohsefchanu, un to jau
Ztra April deenā gribb isdarriht. Tapehz ta pasemmigi
luhds latru zilwezibas draugu, lai pehz eespehjas labdarri-
fchanas beedribai pasneeds lahdas islohsejamas leetas un
lai palihds pee lohschu pahrdohschanas. Islohsejamas lee-
tas warr nodohht pee schahs beedribas komitejas dahmahm
un turpat arr warr dabbuht lohses. Lohses malka 20 t.
gabbals un irr arri dabbujamas Nihgā Kamarina fungu
bohde pee raktuscha, Zehsis pee lohymanna Lufasche-
wig t. un Selgawā pee grahmatu-sehjeja un pahrdeweja
Schablowski t. Labd. beedr. komiteja.

Nihgas Latw. labdarrifschanas beedriba.

Swehtdeen, tai 19tā Merz nebuhs wis teaters, bet 26.
Merz.

Nihgas Latweeschu beedriba.

Jautaschanu wallari attal eesahlees peektdeen tai 24tā Merz wal-
tarā pulst. 8 un tā us preefschu it peektdeenas wallaros.

Beedr. preefschneeziba.

Tits atbildes us schahm jautaschanahm:

- 1) Kas irr mihtsi un kas zeeti updeni un kurri no scheem faimnee-
zibā tee derrigatee?
- 2) Ko nesihme muhsu wallodā tas wahrds „nelais“?

Labbibas un zittu prezzu tirgus,

Nihgā, 17. Merz 1872.

M a l f a j a p a r :		
1/3 tschtw. jeb	1 puhru lweeschu	4 r. 85 t.
1/3 " "	1 " rubsu	2 " 50 "
1/3 " "	1 " meeschu	2 " 30 "
1/3 " "	1 " ausu	1 " 60 "
1/3 " "	1 " ruyju rubsu miltu	2 r. 30 t.—2 " 40 "
1/3 " "	1 " bihdeletu rubsu miltu	3 " 40 "
1/3 " "	1 " lweeschu miltu	5 " 50 "
1/3 " "	1 " meeschu putraimu	3 " 30 "
1/3 " "	1 " griiklu putraimu	4 " 20 "
1/3 " "	1 " ausu putraimu	— " — "
1/3 " "	1 " firmu	3 " 10 "
1/3 " "	1 " kartuppeku	1 " 10 "
1/3 " "	1 " seena	— " 60 "
1/2 " jeb	1 pohdu dseljes	1 " 25 "
1/2 " "	1 " appinu	6 " — "
1/2 " "	1 " sweesta	6 " 50 "
1/2 " "	1 " tabala	1 " 20 "
1/2 " "	1 " krohna linnu	— " — "
1/2 " "	1 " bralla	— " — "
10 " jeb	1 birkam. krohna linnu	45—52 " — "
10 " "	1 " bralla	35—40 " — "
1 " muzzu	linnu fehllu	9 " 50 "
1 " "	filu lasou muzzā	17 " — "
1 " "	eglu muzzā	16 " 50 "
10 " puddu	(1 muzzu) farlanahs fahls	6 " 25 "
10 " "	rupja baltahs fahls	6 " 20 "
10 " "	smallas baltas fahls	6 " — "

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Sludinafchanas.

Kod no schib walfis fl. Melle gruntineca William Dehrsin schai walfis waldifchanai finnamä daribis, la minna debis Gust Dehrsin dshwollis effoht nesinnamä, tod teel wiffas pilsebtu- un semmju-polizijas zaur scho lubgias, minnetu Gust Dehrsin, ja Tas sur atrastohs, schai wal s-waldifchanai pefsubit.

Lohdesmuifchä, 13. Merz 1872.

Dypes pagasta ffohlmeifteri melic. Draufes ffohlaß watzibu praffihz, ir Wabju un Kreemu walloru. Pee Depelna mahzitaja lai peeteizats gribbetaji ar sawahm lezibadm libij 26. Merz f. g. Par lobni buhs ffohlmeifteram ta jauna, wehl maf eestrahdata semme, las par 7 dahlbereem wehrteta, no muifchas mescha emantota. Bitus pagasta bebrnus rar libifibu warr peenemt klast, zit rubmes atkita. Ja pagasta ffohlmeiftera ammatu peenemt klast, wehl 60 rubl. lohnes dabbuhs.

Sawem wezjeem darba bewijeem un kundehm, la acri wiffem, las sawu wiffizibu gribbetu man dahwinabt, te finnamu darru, la no Pehterburgas pabrnozias, efmu sawu bohri un darba-weetu cetoifijis te Ribgä, Sinder-eelä Nr. 4, Wallis l. nammä.

H. Leitau, ffohlmeifter.

Tai gobdigai Wolgesehtis walfei un aprink in zaur scho darru finnamu, ta es no Jurgeem 1872 tots Wolgesehtis dfinnawas uenelmis, un luhdsu teem paschem, sawas dewadawonas pee mannim samalt. Kur prettim es apseblu wiffu mullfcharu, la: bibdeleschenu un putrainu-teifschenu us to labboto isdaricht.

Kurmeifter, 1. April 1872.

J. C. Hellwig.

Laurineeli ar sawahm latwahm, las gribb uenemtees islanstus akmenus scho waffar no Salakrits lalku zupia, Kursemmes iufse, us Ribgu laist, lai peeteizats Dohles sollä, Laurites mahja.

Teel, las to kuhweschenu weera

jauna pagasta ffohla

no kalleem, preefch Bihin pagasta gribbetu uenemt, teel no Bihin pagasta waldifchanas uenemti, tai 27. Merz 1872 pee schib pagasta waldifchanas stnabt un pee isseblifchanas ta peeminnera kuhweschanas darba dillibu nemt.

Bihinä, 14. Merz 1872.

Naturheilanstalt,

t. i. flimneeku-mahja, fur wiswairak zaur ubdeni daschadäs wannäs, garrainu kales un sprizjes, la arri ar ihpafschem ebdeeneem un sawadu lohjektu lohjischanu (turnen) flimnibas ahrste. Pirmo neddel mafsa 13 rubl. par mahju, ehdeenu un ahrsteschenu, pehz tam 10 rubl. ween.

Peemeldetees warr il deenas no pulst. 9-10 rihtos flimneeku mahja. Saks laukä pee Ribgas, un fatru pirmdeen Ribgä, leelä Smilfschu-eelä, daktera Haken mahja.

Dr. med. **Voffe.**

La Kursemmes gubernija, Saunjelgawas aprinki atrohdama

Safu dshintmuifcha (Weesen) ir no 23. April 1872 us 12 gadeem us arendi isdehdama. Luwalas finnas dabbujamas Ribgä, pee Basteija lultwara, v. Bandera nammä, 3 treppes augstu, pa kreifu rohlu.

Wangafchu ffohlaß semme ir no 23. April 1872 us rujsgraura dabbujama. Klastas finnas ffohla.

No zenfuis atwehlehts. Ribgä, 17. Merz 1872.

Koffsky un Goebel

tohd zaur scho sawem zeenijameem ondeles-brangeem to rajemigu finnu, la winni sawu pabrdehshanas-weetu no Koff-eelas us

Kungu-eeln N 20a, Dffipowa mahja, (Sinder-eelass stuhri)

pabrzechlufchi, ar to kuhgichanu, to jau gaddeem dehtu uuzizibu winneem arri tai jaunä weelä parahibit.

Ribgä, 5. Janwar 1872.

Latba

semmes renteschana,

Pehterburgas gubernija, Pehterhofes kreife, firsia Engalitscha muifchä, Woronina, ur lahdadm 100 familijadm weetas. Gattawa semme mafsa 6 rubl. deffetina, nestrahdata lahous gaddus bes mafsas teel dohmeta. Klastas finnas: Perep-rosek. uvida 2oi штокъ, чрезъ Касова, Воронеж. волост. упр. I. Мейснеру.

Teel, las gribb labbu semmi us pufgraudu apstrahdashanu nemt, warr notaisifchanas deht drihsunä pee Diltu muifchas pag. wzzasa peeteiftees.

Posselta wahja, tillai andeles-mahja, furra 75 gaddus pastahw. teel ar peenemigahm notaisifchanahm pabrdohta. Tai mahja atrohdahs weena bohde preefch labbibas pabrdohshenu, leels schenkis ar wairal weetu ishabadm un leela eebraufschanas weeta. Winna ir itin deriga preefch brandwihna dehsinaschenu, desticereschonu woi preefch weena fabrika. Klastas finnas dabbujamas pee tahs mahjas ihpafscheta Jelgawä, Leelä eelä Nr. 59, pee „Mella jalka.“

Einna fuggineefeen.

Tawas, las no golwaniferetahm diellu drachtahm taifitas un preefch leelem un maseem suggeem par lohiti derigahm atrastas un las bes wiffa zuta te nepieminneta labbuma arri dauos lehtafas ne lä kanneru-tawas, ir no wiffada resnuma un garruma dabbujamas pee

F. C. Meier un beedr.,
Ribgä, mafaja Sinder eelä, Nr. 1, Sotewa mahja.

La pulstenu-bohde, leelä Pils-eelä Nr. 20,

peedahwa sawu leelu krahjumu no keshas- un galda-pulsteneem, regulatorus, franzufchu un melnmeschas (schwarzwalder) seena-pulstenu par posibstam lehtu zennu, par furru ritligu ceschenu appalwo pilsehtas pulstenu-taifitajs Adalbert Vera. Seena-pulstenu ar fliteenu no 3 rubl. fahloht, zilinder-pulst. no 7/2 rubl. fahk., enkura-pulst. no 12 rubl. fahk., selra dahma-pulst. no 18 rubl. fahk., selra enkura-pulst. no 26 rubl. fahk.

Kaugen walfis mahja ir Klaweres (Bligel), pehz tagadejas mohdis buhwetas, 6 3/4 oltases leelas, pabrdohdama.

Nr. 1.

Itin labbas dihgstoschas fehllas teel pabrdohtas par lehtu tirgu un ar pilnigu swarru us daugawas tirgu, pretti Kreemu andelmannem, pee pirma fehku galra.

Wezi-Laihenes muifchä, Dypelinas droudf, pabrdohd 5 libis 600 wesmus labbu fallu seenu par 10 kap. par pehdu.

Swedru sehwekohzinus

no daschadadm sortehm pabrdohd

Leopd. Restner,
pretti rastufim, Sengbusch mahja.

Drillehts un dabbujamas pee bishu- un grafmatu-driifetaja Ernst Plates, Ribgä, pee Pehtera-bajn.

Weens krobna-beenesneefe, las illumus un wiffu teefas-buhfchanu labbi proht un jau daschu gaddu ar teefas-lectahm iillufchi darbojees, peedakwojabs, fatram ar padohmu us to ustizigalo walibseht. Khehtelis: Pehterburgas Abri-Ribgä, leelä Melfander-eelä N 69, weenu treppi us augfchu.

Lohses

us 35. Pehterburgas lotteraju, behrnu nammeem par labbu, us furrahm 2000 winnistu 50,000 rubl. wehrtibä, ir par 1 rubl. 20 kap. dabbujamas Jelgawä, Pastes-eelä Nr. 20 pee

Th. Walter.

Lohses

tahs Wisfangfaki apstiprinatas 3). Lotterejas, Pehterburgas labbdarischanas-nammeem par labbu,

ar 2000 winneschmi, 50,000 rubl. wehrtibä; tahs lelakais winneschis ir weens brifjant-gredsens, kurfch pastahw is weena kalla-gresena, aufstarro un troschi, 2000 rubl. wehrtibä, pahdehd

D. Leontjew,

naudu-mainifchanas bohde Kalkueelä, bekkera Unspach mahja.

La ugguns-stahdes apdrohshinaschanas beedriba

„Salamander.“

fam grunts-kapital 2 millionus rublu leels un wehl labbi leels ihpafsch brufka kapital, apdrohshina prett ugguns-stahdi Ribgä un ap Ribgu mahjas, fabrilus, prezses, mehbeles jed wabju-leetas un wiffadas kustamas un nefuzamas mantas zaur sawu arstiprinatu weetneeku

A. Bergengrün,

fam lantoris ir leelaja Mufku-eelä (Mönchsstraße) N 15, 1 treppi us augfchu, diokkam muitas nammam un pretti Dom-basnizai, Ribgä.

Naudas-papihrus.

Ukreemu biletes no pirnas un obras isleeneschanas, Widsemmes un Kursemmes atfalkamas un ne-atfalkamas liblu-grahmatas, bankilleres, infkupiones, Geksch-Ribgas un Abri-Ribgas 5 1/2 % liblu-grahmatas, wiffadas diellu-zellu alzijas un obligajiones un t. pr. peht un pabrdohd pehz fatra laita wehrtibas

C. S. Salzmann,

lantoris Ribgä, Kalku-eelä, „Stott London.“ trahterei, appafschaja tadfcha.

Preefch isstahdiichanas.

Schahweelas, labbi dihgstoschas Pohlu-Widsemmes linnu-sehtlas

Herrmann un beedris, 2
Ribgä, Marshall-eelä N 2.

Maschinu dsemnamas fiksuas

un Kamepeju trubbas

no wiffada plattuna peedahwa

Lühr un Zimmerthal, 7
Ribgä, leelä Smilfschu-eelä Nr. 7

Arktus

is ta pafstamama Junga maschinu-fabrika, furra sawu gaddeem zaur brufleschenu Baltijas gubernijas par derigeem atrast, turt krahjumä un pabrdohd

Karl Rausen,
Koff-eelä N 1.

Rà Jums manno bruchte patihf?

(Statt. Nr. 10. Beigums.)

Beidsoht Ilfina ar tehwa-brahlinahza. Wezza Miffet lunga newarreja gandrihs wairs nepasihf. Winnam waigs bij til preezigs fà pats faules spohschums, un ar Ilfinan winsch zittad nerunnaja fà: „Manna lellite! Rà Tew patihf, tà sillo kambari eerikteschu; falki, firnin, kas treschdeenas waffarà man labbal smekketu?“

„Treschdeen pehz teàtera nospreedu, fa lahrtis ja-spehle un weeseem waffarinàs japaleef,“ fchi atbildeja. — „Ah Labdeen, Zeschka! Wai Tewi arri kahdu reis dabbujam redseht?“ — „Ar wahrdu fakfoht,“ winna us tehwa-brahla teiza, „fcho neddet jau katrai deenai sawas lustes, til zettordeena wehl swabbada. Bet arri fcho waffar mehsh us preekschu ne fa newararam nosfazzihf, jo Werbreit barous nahfs, no Parihfes un nems par taunu, kad gan mas stundas laiku tur nepadsihwosim. Tur gan buhs garsch laiks, bet fo buhs darriht.“

„Tew taisniba, manna schubbite,“ tehwa-brahlis teiza. „Tu ar ween fo labbu prohti isdohmaht. Deesinn, fur wiss tahds padohms Tew zekahs! Ah! Brahlens arr no muischas tè atnahzis. Labdeen, Zeschka.“

„Labdeen, tehwa-brahl,“ fchis stohmidamees fazzija. „Nessu —“ tas wahrds winnam riflè aissprauzees.

„Kleinigkeiten!“*) tehwa-brahlis tà fà us labbu greefsdams Ilfinai teiza. „Newaijaga winnam to peerehkinahf.“

„Waijaga winna ismahzihf, fà uswestees, dohmaju, fa winnam fapraschanas deesgan.“

„Wai dsirdi, masais Zeschka, kas Tew jadarra!“ tehwa-brahlis smeedamees teiza. „Nu fo tad labbu teiksi, masais Zeschka?“

„Nessu renti, ja gribbeet pretti nemi!“ fchis pakluffi atbildeja, un tehwa-brahlis Mikkels naudu neimdams fazzija:

„Schè, schubbite, Tew preeksch drehbehm. Buhs gan jau waijadfigas.“

„Lohti waijadfigas!“ fchi pateikdamees atbildeja. „Manna naudas faste jau gluschi tulscha un waffar pat dabbuju no skrohderenes leelu garru rehkinumu. Nu, Jubs, lungi warreet weeni paschi parunnatees!“ Us Zeschka pagreesusees: „Pee galda gan atfal redsesimees!“ Winna ahtri ohtrà kambari eegahja.

Tehwa-brahlis smejhahs: „To Tu gan nedohmaji? Ja, ja! Warr gan kahdu reis pahrskattitees. Pehr gadd' apbehdinaju Ilfinu tibri par ne fo. Sinnams, pehzak atfal peeluhsohs.“

„Wai tas warr buht pateesiba? Zeschka galwu grohsidams prassija. „Ta patte dahma, fo pehrn israhjaht, stahw' pee Jums leelà gohdà! Al firds mihtais tehwa-brahl, fà tad nu Jums manna bruchte patihf?“

„Winna man til pahrliezigi patihf, fa pats to prezzetu, ja pee tahda wetscha nahktu. Bet bruchte? Fo tahds bauris, fà Tu, ar til smalku dahmu darrihs? Neptahpasim neelus. Dsirdeji, fa Tew us maltiti janahf; tapehz eij sawà gastusi un is-

*) Masas leetas.

gehrbees ittin smalki. Prohjam! Pulksten tschetros ehdam pufsdeenu. Ilfina tad arri buhs jaw atpakkat, winna taggad buhs pee Barbaras un islikfees fà sikhstule, bet to winna til tapehz darra, lai warretu mannai mahfai pafaules preekus ar laiku garschigus padarriht — tas buhtu mans leelafais gaudijums*), kad isdohthohs.“

Zeschka fà apreibis aishgahja un tahds pats arri atnahza. Winsch leelà pulkà bij fà pasuddis, ne weens winna nepamannija. Pat Ilfina winnu tikko apweizinaja. Winnai bij legions lungu apfahrt, kas patihf gribbedami glaudu-wahrdus tai fazzija; preeksch katra bij Ilfinai gudris wahrds, johziga usrunna un laipniga sweizinaschana, un kad fullainis sinu neffa, fa galds jau klahfs, tad lungi steigdamees gandrihs weens ohtru gar semmi gahja, gribbedami preilenei rohku sneegt un ehdamà istabà west. Bet winna weizigi paklannijahs un gahja weena patte wisseem pa preekschu.

Zeschka paschà semakajà weetà noschdahs, un kad ne weens ar winnu nerunnaja, tad tam laika deesgan, wissu noskattitees. Zeschka redseja, fa meschakunga Ilfina schinni baggata nammà wissu leetu eefahkums un gals effohf; winna effohf fa faule, ap kurru wissas gahju-swaigsnes paklausegi greeschahs; no fullaina lihds tehwa-brahlam, wissu danzo, til lihds winna usswilpo. Beidsoht winnam pawissam prahti fajukka. Ne weens neredseja, fà winsch pee galda noschdahs, ne weens, fà peezehlahs un aishgahja. Winsch sawà istabina itt kluffu sehdeja, jo dauds nedohmatu leetu fadsihwojis, newarreja isprast, fà wiss tas notizzis. Ilfina wehl til pat firniga un labba isfkattijahs, fà meschakunga muischà, bet to mehr bij pahrwehrtijusees; Zeschkam likahs, fa Ilfina effohf dauds augstaka un zeenigaka, ne fà winsch; winsch newarroht mihtakahs aishsneegt.

Ohtrà rihtà tikko gaisma ausa jau waijadseja eet darrischanas. Waffar winsch fajukkuschà prahtà bij aismirsis pee tehwa-mahfas Barbaras no-eet, un fchi warreja to par leelu taunumu usfkattihf. Tà tad nu naudu eebahsis dewahs turp. Wezza istabas meita, kas winnam patte pirma pretti nahza, fazzija, fa winnai schinni nammà mas kahdas darrischanas effohf, winna til no schehlastibas teefohf tè paturreta; tomehr buhschoht preilenei peemeldeht. Istabas meita lihds ar Ilfinu isnahza. Zeschka scho-reis sawu mihtako eeraudsidams no bailehm farahwahs. Wai ta warreja ta lepna stalta dahma buht, fo waffar pee Mikkela redseja. Schodeen winna par dauds flitti apgehrbusees un isliklahs til pafemmiga un bailiga, fa schehl bij skattotees.

„Wai pa teefi ta patte Ilfina effi, fo waffar redseju?“ tà winsch stohmidamees prassija.

„Ja, mans mihtais Zeschka,“ winna ar dseedschu balfi atbildeja. „Effu tohti laimiga, fa schinni

*) Gaudijums = preeks.

kriftigâ nammâ tiffu usnemta, kur wiffu dabbuju sinnabt, kas ween pee muhschiga meera derr, un tadet muhsu kreetnai istabas-meitai, kâ arri tehwa-mahfai Barbarai no firde tohti pateizohs."

"Ilsina gluschi labs behrns," istabas-meita affaras flauzidama fazzija. "Un winnai preefsch pahrtiffas gluschi maj wajaga, gandrihs wehl masaf, ne kâ man paschai."

"Bilweks ne maj newarr pa reisi to isdarriht, kas winnam peenahfahs, eefam wehl no pasauligahm wajadubahm naw pawiffam atfwabbinajees," Ilsina tablaf runnaja. "Pehz tam gan dsennohs, bet effu wehl tablu no mehrka. Tu, mans Jeschka, arri pasauligâs leetâs par dauds dsitti eegrimmis. Bet klaufi mannis, jo es pee atfihshanas tiffuse, tad man laimesees, Terwi us labbu zellu greest un waddiht; tad ween Terw pateesigs meers buhs atrohdams. Taggad buhs laifs, tebwa-mohsu apmekleht. Mahz man lihds."

Barbara fanehma Jeschku pehz cerastas wihjes, bet Ilsina fazzija:

"Winnam dauds netiffumu, kas man ne buht nepatihl, bet kad winsch monni no teefas mihl, tad gan slittumu atstahs un par zittu zilweku paliks. Bet taggad buhtu wifspirmal laifs, par darrishanabm runnaht, kad Zubs to wehlejeet."

Barbara metta sawas no preeka spihdoschas azzis us Ilsinas, un tahwa, lai Jeschkus runnajoht. Schis noskattija rentes-naudu un dewa no muishas-buhshanas sinnu. Tehwa-mahfa bij ar to meerâ un fazzija, lai Ilsina kwittanzi rakstohht. Preefsch tam meitene pagebreja pirmo kwittanzi, un kad schis schehlojabs, ka ne-effoht lihdsi, tad Ilsina babrigi teiza:

"Naw lihdsi? No tam warr redseht, ka Tu wiffu bes apdohma darri. Kad pehrna kwittanze buhtu schè, tad warretu scha gadda kwittanzi us ohtras pufses rakstihl. Nu jauns papihra gabbals janemm. Effi wehl tohti ne-apdohmigs, mihlkais Jeschka."

Barbara smaidija ween par tahdeem wahrdeem; istabas meita metta atkal krustu un Jeschka skattijabs kâ kahds auns pa sawahm kuhls durwim; Ilsina pa tam kwittanzi pagattawojuse sneedsa to Barbarai, lai sawu wahrdu paraksta, turklast fazzidma:

"Winsch gan pufslihdsi strahdajis, bet ihsti labbi wehl naw. Kad man kaujeet, tad winnam teifschu, kur wehl warreja taupihl un pee daschahm leetahm wairaf eenemt."

Nu winna fahla par taupigu mahju-buhshanu runnaht, ka fihlstajai Barbarai un winnas istabas meitai waigi no preeka spihdeja kâ puhkis nakti, un Jeschkam auhs kurlas palikka klaufotees. Kad nu Barbara nau du paglabbaja un Ilsina wehl isstahstija, us kahdu wihsi ohtru-tif rentes no muishas warroht isdihl, tad wezzene eefauzabs: "Tu manna mihla meitina!" un kehrahs Ilsinai ap kallu.

Jeschka newarreja wairs ilgal us krehfla noschdeht. Winsch ahtri peezehlees un pate pee sewis fazzija: "Nudee, wai nu es traks, jeb winnas?"

Ilsina tehwa-mahfai robku nobutschojuse praffija:

"Kad wehlejeet, tad nu eefchu probjam un darrischu sawu darbu, lai gan man pee tam naw patifshanas."

"Ja, behrnix," tehwa-mahfa Barbara atbildeja, "darri kâ, kâ firde Terw pawehl. Eij pee ta nosfirmojuscha grehzineeka un mohdini tam firdeapsinnaschanu, ka winsch pasauligai buhschanai pamasant atfalka. Kad schis darbs isdehdahs, tad tizzi, ka Tawa laima leela buhs."

Barbara Ilsinai pakkat noskattijabs lihds pat fleelshnam. Pehz tam winna us Jeschka fazzija:

"Mans leelakais preeks tas, ka scho slukki sawa brakta mahjâ nodewu. Ilsina scheblastibu atradduse preefsch winna azzim, un ilgi nebuhs jagaida, kamehr Mikkele pawiffam atgreesihis. Tad manna mahjâ buhs leels preeks un gibbu —"

Istabas meita dohmigi skattijabs, bihdamees, ka Barbaras preilene leelâs preeks kaut to ne-apsohla, par to buhtu pehz jafschelohjabs. Bet tehwa-mahfa nespehja beidsama wahrda isteift, jo Jeschka tai wallodâ maihdamees praffija:

"Kâ Zums manna bruhte patihl?"

"Par leeku patihl, dehlin. Bet schahm prezzibahm man kas pretti jarunna, jo Ilsina preefsch Terwis par labbu. Tah du spreedumu dsirdejis warri eet."

Jeschka bij laukâ, un pats nesinnaja, kâ abrà tizzis. Bet ir abrà meerâ ne-atradda. Kâ winsch gahja no weena rasihstama pee ohtra, ne kur nepatikka. Beidsobt pascham nesinnohht atraddahs Ilsinas radvineezes mahjâ un tur wiffu isteiza, kas winnam us firde. Raddineeze noklausijusees fazzija:

"Nu kâ notizzis, kâ es dohmaju un Zums pehrn gadd' fazziju, kad abbi leelu firdehstu deht mirt gibbejaht. Bilweks warr pa daschadeem zekkeem pee mehrka tift un jafalka, ka Ilsina to ittin smalki proht. Kas man Terw wehl buhtu jafalka, to warri no winnas paschas dsirdeht, skatt, winna jau nahl." Raddineeze eegahja zittâ istabâ.

Jeschka schinnis deenâs leelas leetas peedsihwoja. Bet kad Ilsina eenahja, seededama kâ rohste un tâpat gehrbusees, kâ mescha-kunga muishâ; kad sweiznadama rohku sneedsa un firsnigi Jeschku nobutschoja, kâ pirmajâs preeka-deenâs, tad winsch dohmaja, ka galwa effoht pagallam.

"Schedees man blakkam, mihlkais Jeschka: teifschu, kâ wif notizzis, un zerru, ka ar manni buhfi meerâ."

Ilsinai stabstohht Jeschkam kâ swihnâs no azzim birra. Ilsinas raddineeze bijuse ta meistereene, kas mahzijuse, kâ wajaga pee tehwa-brakta runnaht un uswestees un kâ atkal pee tehwa-mahsas. Sauni kaudis, kam tahda pat nelaima gaddahs, kâ muhsu Jeschkam ar Ilsinu, warr tè ko mahzitees; warr buht tad kahdam pahram newajadsehsh uhdeni galwas bahst. — Jeschkus wiffu fapratta un sawu lihgarwinu aplampdams eefauzabs:

"Par to Terw nahfahs pateiziba un dsihshohs zauru muhschu us tam, ka warru atmalfahht, manna mihla Ilsina!"

Mahjäs pahrnahjis wehl ihpaschi katram grahmatu rakstija, fur luhbsahs, lai pakauj ar Ilfinu saweenotees. Dhtrâ deenâ norunnatâ laikâ pats pee tehwa-mahfas nogahja gribbedams atbilbi pretti aemt un atradda jau Ilfinu preekschâ, kas Barbarai pee kahjam sehdedama kahdu garrigu dseefmu preekschâ lassija. Widdû paschâ schinni swehtâ darbâ Mikfels ar leelu trohlfni eenahja un pee mahfas nostahjees pilnâ kallâ prassija:

"Barbar mahsin!"

"Mikkel brabl?"

"Es atkal atnahzu."

"Ja, un fajauz mums pahstarus kâ kahds pagans."

"Bet nu gribbu kristigu mahzibu sluddinaht."

"Sluddini! Es klausischohs."

"Mans spreedums par Ilfinu nebij riktigs."

"Mans arri ne. Winna dahrgaka par mantu."

"Winna flaissta pehrle."

"Proht mahju-buhfchanu kohpt."

"Irr manniga un tihra."

"Sahliga un tikluse."

"Gudra un johziga."

"Basenmiga un deew'bihjiga."

"Laiyniga un mihliga."

"Dahrgs almins preeksch mahjas."

"Dimanta almins preeksch ballehm."

"Teschfus gribb winnu prezzeht."

"Wai lausim?"

"Bes ne kahdas runnas!"

"Barbar mahsin!"

"Mikkel brabl?"

"Mehs atkal weenôz prahtôz."

"Brihnums gan."

Ilfina un Teschfus netahwa wairs wezzajeem tah-lak runnaht. Sawôz preekôs arri Barbaru un Mik-feli aplampa, un tehwa-mahfas kluffâ istabâ nu gahja brihnum lustigi.

Kad nu pehz trim mehnescheem Teschfus atkal us Rihgu brauza, tad tehwa-mahfas istabinâ tilka laulati un kahsas pee tehwa-brahla nodanzoja; kad atkal winsch ar jauno seewinu us semmehm ais-brauza, tad to pee firds speesdams sazzija:

"Ilfin, Tu prohti brangi kumedinu spehleht; bet, klausces, man tomehr patiftu, ka us preekschu nespehletu."

"Par to ne lo nebehda," schi lustigi sazzija, "us preekschu wissôs kumedinôs til Tawa mihtaka ween buhschu." J. N.

Diwas gudreueczes.

(Stat. Nr. 11. Beigum.)

"Pateizohs firjnigi," atbildê bij lassams. "Schi dahwana atlal smukka un patihkama, bet preeksch mannis par stahstigu un dahrgu, tapehz Zums pa teest fallu, ka sibda uhti no Aurores fabrika es lab-bal buhtu nehmuise. Nebrihneetes, ka Subfu dahwanu wehl newallaju, jo kâ mehsh pasihstami effam, to nebuhs wehl ne weenam sinnahht, un taggad ne mas wehl newarru pakaut, lai manni pee mahtes apmel-

lejeet. Winna manni bahrgi audfinajuse; man wehl daschureis norihkstem jabihstahz, un nedrihstu, pirms peezi gaddi pagahjuschi, mihlestibas darbus ne buht aistift."

Zaula sinna wezzam sehnam, lam "pirms peezi gaddi" warreja "pehdigi peezi" buht! Lunda lungs gandrihs prahtâ ismissejahs, darrija lo ween spehja, lai paklausiga meita nepaklausiga taptu, dewa arri to padohmu, lai ar winnu fleppeni behgoht prohjam. Ka "sibda uhtes no Aurores fabrika" pee schahs grahmatas netruhka, to katris warr dohmaht; winsch pats to labbako ismelleja un pirla, us tahdu wihsfi dabhuja Aur re sawu dewigo grahmatu rakstijaju waigu waigâ redseht. No ahrspuffes patifka gan; bet naudas malka eelschpuffe, lo Aurore uhti ais-mahsajohht dabhuja redseht, patifka wehl labbal un tai pawiffam prahtus apstulboja, jo stahtes taiht-taja arri zits ne kas wairak naw, ka til zilweks ween. Bet kâ juhraz uhdeni dferroht ar ween wairak slahpst, tâ zekahs ar weenu jaunahs wehleschanahz, kad pirma peepildita. No tahm pahri spalwahm, lo Aurore tam selta-putnam ispluhza, nepectifka wairs, winna sawu rohlu pehz putna pascha issteepa.

Klotilde bij atlal kothi dufmiga, ka Lunda lungs gribbeja, lai ar winnu behgoht prohjam, un schim bij deesgan lo Lahgtees un lo schinkohht, kamehr mihtako apmeerinaja. Schinkibas un glaudu-wahrdis nu birra gubbu gubbahm, un ka Sappe tuffschâ nepalifka, to jau warr dohmaht. Pehz leelahm puhlehm zeetfirdiga Klotilde tomehr mihtakajam paklausija un bij ar meeru, winnam lihds eet, kad tiftu pa preekschu salaulati. Lunda lungs apnehmahs par to gahdaht, un nu norunnaja, us kahdu wihsfi un kurrâ deenâ luhgschana isdarrama.

Bet wezzeem puischeem mehds tâ eet, ka winni gan labpraht prezzehtohs, bet kad nu paschu laif' pee laulibas ja-eet, tad eedohmajahs par apprezzetu lauschu gruhtibahm un ruhktu dsihwi; winneem nahf prahtâ, ka nu ta plahfscha un brihwa dsihwe puischu kahrtâ pagallam, un saht schaubitees, noscheshlodami, ka us prezziabahm dohmajusch. Un gluschi tapat bij ar Lunda lungu. Sawam preekam un laimei til tuwu buhdamam winnam usnahza elligas bailles. Winnam nahza prahtâ, itt kâ redsetu sawu brihwibu jau sahrkâ, un apnehmahs, no wiffa spehka us tam dsihtees, ka schi dahrga puischu-manta paliftu dsihwa. Kad Lunda lungs lifka fewim kahsu drehbes taiht, tad usgahja kahdu selli, kas kothi behdigi isstattijahs, un tam prassija, kas kaitohht. Sellis nu isteiza, ka gribboht par meisteri palift un us sawu rohlu strahdaht, palihdsibas truhktoht, jo pats wehl ne-effohht til dauds sapelnijis.

"Lihdseschu Zums kâ ween wajaga, ja preeksch mannis lo patihkamu isdarriseet."

"Kas tas par patihkamu irr?" sellis prassija.

"Man seewa janemm," Lunda lungs atteiza, bet nu winnas wairs negribbu, jo lauliba irr mihlestibas kays. Wai gribbeet mannâ weetâ buht un prezzeetes, tad tiffet par meisteri un darba arri netruhks!"

„Wat ta meitene jauna un smukka?“

„Sinnams, lohti smukka un gluschi jauna, tif issteep rohku un nemm, bet abtri!“

„Nu labbi,“ sellis teiza, „ar Deewu behdas un fird-ehsti! Us Aurores newarru palaištees, wiinna zerschaß pehz augstahm leetahm, un naw pastahwiga; ar Deewu!“

Us behgſchanu jau bij wiffas leetas gattawas. Rahdâ tumſchâ garrineela dahrsâ tilka laulati kâ zittu reis tas pahris Gretna Gribnâ.

Sehdahs karrite, un sirgi rikſchoja pa akmeneem un zelmeem zaur eglu meſchu. No eefahuma newarreja ne mas farunnatees, jo wahgi rihbeja. Bet nu nahza zetsch libdsens, nu waijadseja drufzin patreetees; bet nu abbeem bails, ka krahpschana nahks gaismä. Dahma brihnejahs, ka pehz wallodas swer-roht wiinnas laulahs draugs ne-effoht wis Lunda lungs, un sellis dohmaja, ka ſewinas bals tam jau paſihstama. Schis, labrigs sinnaht, kas tas par ehmu, atwehra karrites durwis, un mehneſis nupat uslezsoht abbus laulatus draugs apgaismoja, un — Willem — Aurore! — abbi us reises eekleedsahs un apluffa, dohmaht kâ noburti buhtu.

Bet ta ilgi negaidija, jo wezza mihleſtiba wehl nebij faruhſejuse, ta abbus apdſihwoja. Sahka weens ohtram pahrmest; weens teiza, ka ne-effoht wiinna waina, ohtris arr tâpat, un kad karrite tur apstah-jahs, kur dohmaja nahks mahjas dabbuht, tad jau bij ſalihdſinajuschees un apnehmuschees, ſawu likteni un laulibu pazeetigi nest libds pat dſihwibas walkaram.

Kamehr nu jaunais pahris pa rohſchu-laukeem ſtaigaja, mohzija Lunda lungu firdſapsinnaschana. Winsch dohmaja, ka effoht breeſmigi launu darbu padarrijis, atrahwis mahtei weenu weenigu meitu un meitai mihtako, t. i. ſewi paſchu. „Waijaga abbeem atmaſahht“ Lunda lungs pee ſewis teiza. Klotildes wihram — winsch dohmaja, Klotilde effoht laulata — cerikteja smukku darba-istabu un bohdi, taiſija to arri par meifteri, bet Klotildes mahtei ſubtija leelu ſummu naudas. Nu warreja jaunais kohp-mans Klotildi prezzehht, kas arri notikka, jo mahte, turredama to par Deewa nolikkumu, nerunnaja pretti.

Us tahdu wiht Lunda lungs diwus pahrus us reises ſaweenoja un aplaimoja, un lai nu wehl ſalka, ka wezzi puischi ne-effoht ne ka wehrts. S. N.

Zaur dahргеem akmeneem apstulbohts.

Kad kahdu reis Fridrichs tas Leelais un barons no Bell-niz Sansuſi pillê bij un zeerahht gabja, tad kehniſch baro-nam praſſija, wai ſcho walkar us maſterabi buhſchoht eet.

Kambar lungs teiza, ka buhſchoht gan eet, us kam kehniſch preezigi atbildeja: „Tas man patihl, tad tak weens tur buhs, lo paſihſchu,“

„Kas to warr sinnaht, majestet!“

„Pa teeſi Lew es paſihſchu, lai gan buhtu dee-ſinn kâ isgehrbees.“

„Redrihſtu pretti runnaht, gan laifs to israhdihs!“

„Rihlohp! Effu tif drohſch, ka — nudeen tuhſ-ſtoſchu dukatu Lew ſchinkoſchu, ja nepaſihſchu.“

„Pateizohs Duhſu majestetei jau eepreeſch. Nebuhtu dohmajis, ka ſchodeen man laimes ſwaigsne uslehts.“

„Nepreezajees par agru, mans mihtlais baron, es pee tam paleeku un turreſchu ſawu wahrdu.“

Tillichdj kehniſch baronu atlaida, tad ſchis tuh-lin ſteidsahs pee juweleera — kohpmanns, kas ar dahргеem akmeneem andelejahs — un apoſhlija tuhſ-ſtoſchu dahlderu, kad gribb palihgâ nahkt. Bet tas palihgs bij tahds, ka juweleeram waijadseja pulka dahrgu akmenu ſalaffiht, ar lo maſkarades walkarâ barons ispuzzesees; barons labbi aprehkinaja, ka keh-niſch tif dauds dahrgu akmenu redſedams us ſawa kambar lunga nedohmahs.

Walkarâ kehniſch kauſchu pulkâ ſawa kambar lunga mekleja, bet nedabbuja; winsch eeraudſija kahdu lungu, kas kâ Armeneetis, Kaukaſus ſemju eedſihwo-tajs, isgehrbees. Armeneeſcham bij turbans (zeppure), ſwahri, johsta ar dahргеem akmeneem kâ apſeha. Wiſſi ſcho apbrihnoja un gribbeja dabbuht sinnaht, kas winsch tahds effoht. Berreja no wallodas pa-ſiht un dadeht wiinnu usrunnaja, bet Armeneets arri balſi pahrgrohſija, un ta ne weens nedabbuja sinnaht.

Kehniſch gribbeja par maku sinnaht, kurſch no wiinna pawalſtneeleem tif baggats, ka tif dauds dahrgu akmenu warr walkahht, un tadeht ſawu abjutantu aiſtelleja, lai praſſa. Adjutants nahza atpaſſat un atbildeja, ka tas lungs effoht Dlandeets, kam Ame-rikâ leeli ſemmes gabbali, kur dahrgus akmenus warr dabbuht; winsch effoht us Berlini nahzis, gribboht kahdâs darrichanâs ar kehniu runnaht. Kas tahs pardarrichanahm, to tif kehniſcham paſcham warroht teift.

Kehniſch pats arri bij zittadi isgehrbees un bes tam winnam wehl leeks papihra gihmis preeſch waiga, ka ne weens wiinna nepaſinna. Kad nu ne weenam ne-isbewahs, Armeneeſcha peerunnaht, tad gabja kehniſch pats. Winsch wiſſu ſawu gudribu ſanehma, lai warretu no ta ſweſchneeka kaut lo is-dabbuht, bet par welti: Armeneets teiza, ka to tif kehniſcham paſcham warroht teift.

Nu winsch newarreja wairs ilgat nozeestees, rahwa papihra gihmi no waiga un eefauzahs: „Kad Sums juppis, es pats jau effu kehniſch!“

„Un es effu — Bellniz!“ Armeneets ſawu gihmi noraudams abtri atbildeja un paſemmigi pallannijahs.

Fridrichs kahdu azzumirkli nobrihnejahs, paſmeh-jees greeſahs apfahrt un gabja prohjam.

Ohtrâ rihtâ ſubtija ſawam kambar lungam tohs tuhſſtoſchus dukatus par ſihmi, ka Bellniz baronam isbewees.

S. N.

Atbiledams redaktehrs A. Leitan.

No Senſures atwehlehts.

Rihgâ, 16. Merz 1872.